

V Bruseli 17. decembra 2020
(OR. en)

14169/20

ENV 822
CLIMA 358
TELECOM 274
DIGIT 156
ENER 504
COMPET 650
RECH 535
MI 589

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	17. decembra 2020
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13957/20
Predmet:	Digitalizácia v prospech životného prostredia – závery Rady

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o uvedenej téme, ktoré Rada schválila na svojom 3 782. zasadnutí 17. decembra 2020.

Digitalizácia v prospech životného prostredia

– závery Rady –

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC:

- závery Európskej rady z 21. júla 2020 o viacročnom finančnom rámci (VFR) a Nástroji Európskej únie na obnovu „Next Generation EU“ (NGEU)¹,
- závery Európskej rady z 2. októbra 2020 o digitálnej transformácii²,

oznámenia Komisie na témy

- Európska zelená dohoda³,
- Formovanie digitálnej budúcnosti Európy⁴,
- Európska dátová stratégia⁵,
- Biela kniha o umelej inteligencii – európsky prístup k excelentnosti a dôvere⁶,
- Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo „Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu“⁷,
- Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 – Prinavrátanie prírody do našich životov⁸,
- Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu⁹,
- Bezpečné zavádzanie 5G v EÚ – Vykonávanie súboru nástrojov¹⁰,
- Nová priemyselná stratégia pre Európu¹¹,

¹ EUCO 10/20.

² EUCO 13/20.

³ 15051/19 + ADD 1 - COM(2019) 640 final + príloha.

⁴ 6237/20 – COM(2020) 67 final.

⁵ 6250/20 – COM(2020) 66 final.

⁶ 6266/20 – COM(2020) 65 final.

⁷ 6766/20 + ADD 1 – COM(2020) 98 final.

⁸ 8219/20 + ADD 1 – COM(2020) 380 final + príloha.

⁹ 8280/20 + ADD 1 – COM(2020) 381 final.

¹⁰ 5664/20 – COM(2020) 50 final.

¹¹ 6782/20 – COM(2020) 102 final.

- Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu¹²,
- Pohon pre klimaticky neutrálne hospodárstvo: stratégia integrácie energetického systému EÚ¹³,
- Chemikálie – stratégia udržateľnosti – Na ceste k životnému prostrediu bez toxických látok¹⁴,

návrhy Komisie na:

- rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2030¹⁵,
- nariadenie o európskej správe údajov (akt o správe údajov)¹⁶
- nariadenie o batériách a použitých batériách¹⁷

závery Rady na témy:

- Formovanie digitálnej budúcnosti Európy¹⁸,
- Viac obehovosti – Prechod na udržateľnú spoločnosť¹⁹,
- Budúcnosť vysoko digitalizovanej Európy po roku 2020: Zvýšenie digitálnej a hospodárskej konkurencieschopnosti v celej Únii a digitálna súdržnosť²⁰,
- Budovanie udržateľnej Európy do roku 2030 – doterajší pokrok a ďalšie kroky²¹,
- Biodiverzita – je nutné bezodkladne konať²²,
- Zabezpečenie obehovosti a ekologickosti obnovy²³,

¹² 6783/20 – COM(2020) 103 final.

¹³ 9389/20 – COM(2020) 299 final.

¹⁴ 11976/20 – COM(2020) 667 final.

¹⁵ 11987/20 – COM(2020) 652 final.

¹⁶ 13351/20 – COM(2020) 767 final.

¹⁷ 13944/20 + ADD 1 – COM(2020) 798 final + prílohy.

¹⁸ 8711/20.

¹⁹ 12791/19.

²⁰ 10102/19.

²¹ 14835/19.

²² 12210/20.

²³ 14167/20.

ZDÔRAZŇUJÚC význam nástroja Európskej únie na obnovu Next Generation EU (NGEU), viacročného finančného rámca (VFR) a vnútroštátnych reformných a investičných balíkov pre pevné nasmerovanie Únie na cestu udržateľnej a odolnej obnovy, pri súčasnej podpore zelených a digitálnych priorít Únie; OPÄTOVNE UVÁDZAJÚC, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by mal účinne napomáhať zelenej aj digitálnej transformácii; VÍTAJÚC závery Európskej rady z 2. októbra 2020, v ktorých sa uvádza, že najmenej 20 % finančných prostriedkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa sprístupní na digitálnu transformáciu, okrem iného na využitie plného potenciálu digitálnych technológií na dosiahnutie ambiciózných cieľov v oblasti životného prostredia a klímy;

PODPORUJÚC skutočnosť, že Komisia označila zelenú a digitálnu transformáciu za „dvojakú výzvu“; ZDÔRAZŇUJÚC, že na to, aby sa našli riešenia na zvládnutie tejto dvojakej výzvy, je potrebné dosiahnuť súdržnosť politík a úzku spoluprácu medzi rôznymi oblasťami politiky; PODČIARKUJÚC potenciál tejto dvojakej transformácie vytvoriť nové zelené a digitálne pracovné miesta potrebné na oživenie hospodárstva po pandémie COVID-19; ZDÔRAZŇUJÚC, že pri napĺňaní ambícií Európskej zelenej dohody a globálnych cieľov udržateľného rozvoja stanovených v digitálnej stratégii EÚ „Formovanie digitálnej budúcnosti Európy“ bude kľúčová digitálna zložka; PRIPOMÍNAJÚC, že na holistické a systematické riešenie tejto dvojakej výzvy je dôležité rýchlejšie vykonávať Agendu 2030 a ciele udržateľného rozvoja, čo je okrem iného aj prostriedkom na dosiahnutie súdržnosti politík;

ZDÔRAZŇUJÚC, že na riešenie vzájomného pôsobenia medzi Európskou digitálnou stratégiou a cieľmi Európskej zelenej dohody, a teda aj na využitie príležitostí, ktoré prináša digitalizácia pre ochranu životného prostredia, opatrenia v oblasti klímy a ochranu prírody, ako aj na obmedzenie nepriaznivých vplyvov digitálnych technológií a infraštruktúr na životné prostredie, sú potrebné ciele iné iniciatívy;

NABÁDAJÚC Komisiu a členské štáty, aby lepšie pochopili, ako môžu digitálne technológie prispieť k udržateľnosti, a aby rozanalyzovali, ako by jednotlivé politiky mohli uvedený potenciál zväčšiť, okrem iného aj prostredníctvom výhľadových opatrení;

UZNÁVAJÚC, že digitálne aplikácie a technológie sa môžu využiť ako účinné nástroje na podporu ochrany životného prostredia, prírody a biodiverzity, ako aj na podporu obehovosti a opatrení v oblasti klímy; PODČIARKUJÚC, že digitalizáciou je tiež možné zvýšiť prosperitu a konkurencieschopnosť, podporiť sociálnu spravodlivosť a zlepšiť príležitosti v oblasti participácie; UZNÁVAJÚC však možné odrazové efekty digitalizácie a ZDÔRAZŇUJÚC, že spracúvanie dát, ako aj digitálna infraštruktúra a digitálne zariadenia čoraz väčšími spotrebúvajú cenné suroviny a energiu v rámci celého hodnotového a dodávateľského reťazca vo fáze navrhovania, výroby a používania, čím môžu prispieť k emisiám skleníkových plynov, znečisťovaniu, zhoršovaniu stavu prírody, strate biodiverzity a vzniku odpadu; preto PODČIARKUJÚC, že na to, aby bolo možné využívať prínosy digitalizácie a zároveň obmedziť jej nepriaznivé ekologické účinky, je potrebný vhodný politický rámec;

ZDÔRAZŇUJÚC, že podmienkou dlhodobej konkurencieschopnosti a udržateľnosti EÚ je rýchle zavádzanie vysokovýkonných digitálnych infraštruktúr vrátane 5G a budúcich širokopásmových sietí; v tejto súvislosti POUKAZUJÚC NA digitálne potreby vidieckych, horských, odľahlých a menej osídlených oblastí a ostrovov;

UZNÁVAJÚC, že je potrebné podporovať spravodlivú a inkluzívnu digitálnu transformáciu, pri ktorej sa na nikoho nezapadne, ako aj sociálnu súdržnosť a konkurencieschopnosť a že je dôležité investovať do digitálnych kapacít ľudí, aby sa predišlo vytvoreniu digitálnej priepasti, a preto VÍTAJÚC spoločné Berlínske vyhlásenie členských štátov o digitálnej spoločnosti a digitálnej verejnej správe založenej na hodnotách z decembra 2020;

UZNÁVAJÚC, že prostredníctvom spolupráce s multilaterálnymi inštitúciami je dôležité zohľadniť medzinárodný rozmer digitálnej politiky vrátane obáv a záujmov rýchlo sa rozvíjajúcich a rozvojových krajín;

PODČIARKUJÚC, že spoľahlivé, dostupné, porovnateľné, prepojené, vysokokvalitné a aktuálne údaje týkajúce sa environmentálnych politík sú potrebné pre environmentálnu politiku EÚ založenú na faktoch a pre riešenia v oblasti ochrany životného prostredia založené na údajoch, ako aj pre vzdelávanie v oblasti udržateľného rozvoja a výskum v oblasti životného prostredia a klímy, a tiež pre užívateľsky ústretové vykonávanie environmentálneho práva EÚ a účinné monitorovanie príslušného pokroku a výsledkov;

UZNÁVAJÚC, že využívanie a akceptácia digitálnych technológií v záujme udržateľnosti si vyžaduje digitálne zručnosti, digitálnu gramotnosť a kultúru inovácie; ZDÔRAZŇUJÚC potrebu posilniť a lepšie prepojiť politiku EÚ v oblasti výskumu a inovácií s environmentálnou, hospodárskou a sociálnou udržateľnosťou a digitalizáciou, aby bolo možné sústavne začleňovať výsledky výskumu do praktických inovačných procesov a systémov a prispôbiť tomu príslušné podporné programy;

Európsky dátový priestor pre Európsku zelenú dohodu

1. PODČIARKUJE, že zber údajov, uľahčovanie prístupu k nim, ich spracúvanie, využívanie, zdieľanie a analýza sú základom tvorby politík založenej na faktoch v záujme poznania, výskumu a inovácie a vykonávania opatrení, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody, ako aj k obnove Európy a jej dlhodobej konkurencieschopnosti; PODPORUJE vytváranie európskych dátových priestorov v strategických oblastiach, ako sa uvádza Európskej dátovej stratégii, ako aj vytváranie spoločných pravidiel v oblasti minimálneho dátového obsahu, formátov, kvality a postupov týkajúcich sa prístupu k údajom a ich výmeny; PODPORUJE najmä vytvorenie dátového priestoru v súvislosti s Európskou zelenou dohodou za účasti verejných aj súkromných subjektov, ktorým sa uľahčí výmena všetkých druhov relevantných údajov vrátane údajov z programu Copernicus, verejných súborov údajov s vysokou hodnotou a údajov súkromného sektora o príslušných sektoroch;
2. ZDÔRAZŇUJE, že pre posilnenie digitálnej suverenity a konkurencieschopnosti EÚ je zásadne dôležitá udržateľná a vysokovýkonná európska cloudová infraštruktúra a súvisiace služby, ktoré sú tiež predpokladom plného využitia dátového hospodárstva; VÍTA spoločné vyhlásenie členských štátov s názvom „Budovanie cloudu budúcej generácie pre podniky a verejný sektor v EÚ“ (*Building the next generation cloud for businesses and the public sector in the EU*); opätovne POTVRDZUJE, že by sa malo zabezpečiť, aby táto infraštruktúra spĺňala čo najvyššie normy z hľadiska kybernetickej bezpečnosti, ochrany údajov, energetickej efektívnosti, interoperability a transparentnosti, ktoré prispievajú k udržateľnosti, a VYZÝVA príslušných aktérov, aby prihliadali aj na efektívne využívanie zdrojov a materiálov;

3. VYZÝVA Komisiu, aby spolu s členskými štátmi a inými príslušnými zainteresovanými stranami preskúmala, do akej miery orgány verejnej moci majú (alebo môžu získať) prístup k údajom o podnikoch, výskume, administratíve, spotrebiteľoch a občanoch týkajúcich sa životného prostredia a ako ich môžu využiť pri tvorbe a vykonávaní environmentálnej politiky. PODČIARKUJE, že je potrebné zabezpečiť prvoradosť verejného záujmu vrátane vysokej úrovne ochrany životného prostredia, a zároveň chrániť podnikateľské a obchodné tajomstvo a v súlade s regulačnými povinnosťami EÚ a členských štátov v oblasti výmeny údajov a ich pravidlami v oblasti ochrany údajov zabezpečiť ochranu súkromia, údajov a práv duševného vlastníctva;
4. ZDÔRAZŇUJE, že európsky program pozorovania Zeme Copernicus a údaje z diaľkového snímania majú potenciál stať sa nástrojmi na vykonávanie Európskej zelenej dohody, monitorovanie environmentálnych ukazovateľov a posilnenie dodržiavania environmentálnych politík. a preto NABÁDA Komisiu, aby v záujme lepšej vizualizácie, pozorovania, predvídania a riadenia zmien na našej planéte ďalej rozvíjala obsah, správu a funkcie projektu Destinácia Zem („digitálne dvojča Zeme“);
5. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité posilniť Európsku environmentálnu agentúru (EEA), ktorá je jedným z kľúčových poskytovateľov včasných, cielených, relevantných, spoľahlivých a porovnateľných informácií o životnom prostredí, s pomocou, okrem iného, aj údajov, ktoré členské štáty v kontexte infraštruktúry INSPIRE sprístupňujú tvorcom politík a verejnosti, a zároveň v čo najväčšej možnej miere zohľadniť konzistentnosť údajov a synergií s informáciami, ktoré poskytuje Európsky štatistický systém a ďalšie príslušné orgány;

6. UZNÁVA, že je potrebné, aby sa v súlade so smernicou o otvorených dátach a smernicou a o infraštruktúre INSPIRE²⁴ a s právami duševného vlastníctva optimalizoval a štandardizoval prístup k údajom týkajúcim sa environmentálnych politík, ako aj využívanie a spracúvanie uvedených údajov; NALIEHA VO VYZÝVA Komisiu, aby v záujme využitia inovačného potenciálu ďalej spolu s členskými štátmi a zainteresovanými stranami pracovala na požiadavkách na interoperabilné a strojovo čitateľné formáty údajov a služieb, aplikačné programovacie rozhrania a hromadné sťahovanie presahujúce hranice odvetví a administratívne úrovne; ZDÔRAZŇUJE význam uľahčenia výmeny údajov v rámci členských štátov a medzi nimi, ako aj interoperability údajov v rámci dátových priestorov a medzi nimi, a to v rôznych sektoroch, ako sa uvádza v európskom rámci interoperability (EIF); ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné viac sa zamerať na relevantnosť údajov a podporovať využívanie občianskej vedy a pokročilých digitálnych technológií, ako sú snímáče či umelá inteligencia;
7. NABÁDA členské štáty, aby existujúce európske programy využívali na vytvorenie príkladných a ľahko replikovateľných aplikácií a služieb na zber, spracúvanie a analyzovanie príslušných údajov, s cieľom podporiť dodržiavanie európskych environmentálnych ustanovení a presadzovanie environmentálneho práva EÚ, a to aj s ohľadom na priority Európskej zelenej dohody;
8. UZNÁVA, že na vyriešenie otázok rozdielnych modelov udeľovania licencií, právnych nejasností a dodatočného úsilia používateľov je potrebné zharmonizovať podmienky prístupu k environmentálnym údajom a ich opakovaného využitia, pričom sa musia dodržať normy EÚ v oblasti ochrany údajov a práv duševného vlastníctva;

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora, Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56, a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (Inspire), Ú. v. EÚ L 108, 25.4.2007, s. 1.

9. NABÁDA Komisiu a členské štáty, aby podporovali Program OSN pre životné prostredie (UNEP) pri vývoji globálnej stratégie v oblasti environmentálnych údajov a pri zriaďovaní „svetového situačného strediska pre životné prostredie“ (*World Environment Situation Room*), a aby podporovali aj rýchlo sa rozvíjajúce a rozvojové krajiny pri vytváraní infraštruktúry na zaznamenávanie údajov o životnom prostredí a aby tieto krajiny zahrnuli do uvedených snáh o zber a analýzu údajov o životnom prostredí a prístup k nim;

Využívanie digitálnych riešení na zlepšenie ochrany životného prostredia, opatrení v oblasti klímy, ochrany prírody a obehovosti

10. UZNÁVA, že digitalizácia je vynikajúcou pákou na urýchlenie prechodu na klimaticky neutrálne, obehové a odolnejšie hospodárstvo; NABÁDA Komisiu, členské štáty a zainteresované strany, aby ďalej skúmali a využívali obrovský potenciál digitalizácie, ktorá môže EÚ pomôcť dosiahnuť ciele Európskej zelenej dohody a prechod ku klimatickej neutralite do roku 2050; UZNÁVA, že digitalizácia má potenciál uľahčiť znižovanie emisií skleníkových v rôznych odvetviach a zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy, okrem iného aj tým, že posilní schopnosť EÚ predvídať a zvládať katastrofy súvisiace s klímou;
11. VYZÝVA Komisiu, aby s príslušnými zainteresovanými stranami začala pracovať na vývoji jednotných a transparentných metodík posudzovania a hodnotenia, vďaka ktorým bude možné odhadnúť a čo najviac zvýšiť príspevok informačných a komunikačných technológií (IKT) k zelenej transformácii; žiada Komisiu a príslušné zainteresované strany, aby pre rôzne odvetvia vypracovali usmernenia a odporúčania, ktoré umožnia využívať digitálne riešenia spôsobom šetrným ku klíme a k životnému prostrediu a zároveň zefektívniť využívanie zdrojov, materiálov a energie a predísť odrazovým efektom;

12. UZNÁVA, že efektívnym zavádzaním digitálnych technológií je možné oddeliť rast od využívania zdrojov a jeho negatívnych vplyvov na životné prostredie; v tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE potenciál digitálnych a dátových technológií pri zvyšovaní obehovosti prostredníctvom lepšieho dizajnu výrobkov a procesov, koordinácie hodnotových reťazcov, nižších transakčných nákladov, lepšej reverznej logistiky, systémov sprostredkovania, zdieľania a spolupráce, lepších informácií o výrobkoch pre výrobcov, spotrebiteľov, opravovne a recyklovateľov a lepšieho nakladania s odpadom; UZNÁVA, že IKT môžu tiež podnietiť obehovejšie obchodné modely, ktoré uľahčia optimálne využívanie aktív, servitizáciu, virtualizáciu a dematerializáciu, činnosť platforiem na účely sledovania, výmeny a opakovaného použitia výrobkov a materiálov, a ktoré prinášajú efektívnejšie nakladanie s materiálmi a zníženie odpadu;
13. UZNÁVA potenciál digitálnych riešení pri sledovaní, monitorovaní a analyzovaní zásob a tokov zdrojov vrátane druhotných surovín a pri zlepšení ich prideľovania a optimálneho využívania, a pri vytváraní transparentnosti v rámci globálnych dodávateľských a hodnotových reťazcov pre všetky zainteresované strany, ako prostriedku, ktorý prispeje k zachovaniu a udržateľnému využívaniu prírodných zdrojov a biodiverzity a podporí zodpovedné rozhodnutia spotrebiteľov v obehovom hospodárstve;
14. VYZÝVA na iniciatívy EÚ zamerané na zlepšenie dostupnosti a toku informácií v rámci globálnych dodávateľských a hodnotových reťazcov a na vybudovanie obehového hospodárstva s ekologicky spoľahlivými, uzavretými, čistými, netoxickými a bezpečnými materiálovými cyklami, na uľahčenie spolupráce a vzniku dohôd medzi účastníkmi trhu o tom, aké informácie by sa mali sprístupňovať, a zároveň na zabezpečenie jasných kritérií používania a ochrany takýchto informácií v súlade s právnymi rámcami EÚ; NABÁDA Komisiu, aby vypracovala regulačné požiadavky na informácie o výrobkoch a vyzvala zainteresované strany, aby na základe vzájomnej zhody pripravili protokoly, taxonómie a klasifikácie, ktorými sa uľahčí výmena informácií v rámci hodnotových reťazcov; preto VÍTA ohlásenie spoločného európskeho dátového priestoru pre inteligentné obehové aplikácie, ktorý prinesie architektúru a systém riadenia na podporu aplikácií a služieb, ako sú napríklad „pasy výrobkov“, mapovanie zdrojov a informácie pre spotrebiteľov a NALIEHAVO VYZÝVA členské štáty, príslušné hospodárske subjekty a ďalšie dôveryhodné tretie strany, aby k nemu prispeli;

15. NALIEHAVO VYZÝVA Komisiu, aby v kontexte rámca udržateľnej produktovej politiky predložila návrh týkajúci sa digitálneho pasu výrobkov, ktorý umožní dosledovanie a zabezpečí prístup k informáciám o pôvode a zložení výrobkov a ich komponentov (vrátane látok vzbudzujúcich obavy), o možnostiach ich opätovného použitia, opravy, demontáže a recyklácie, ako aj prístup k informáciám o zaobchádzaní s nimi po skončení životnosti a ich environmentálnej stope a environmentálnom správaní, čím sa uľahčí udržateľná výroba a spotreba; ŽIADA Komisiu, aby ako východiskový bod použila existujúce súbory údajov; VYZÝVA Komisiu, aby v súvislosti s hodnotovými reťazcami kľúčových výrobkov uvedenými v rámci akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo začala pilotné projekty zamerané na vývoj digitálnych pasov výrobkov, do ktorých sa zapoja príslušné zainteresované strany, a aby sa v roku 2021 na úvod zamerala na batérie elektrických vozidiel;
16. UZNÁVA, že digitálne riešenia majú potenciál dosiahnuť ambiciózne ciele stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030; VÍTA skutočnosť, že Komisia v októbri 2020 zriadila Európske vedomostné centrum pre biodiverzitu; NABÁDA Komisiu, aby zlepšila zber, monitorovanie a výmenu environmentálnych údajov a údajov z iných relevantných odvetví; VYZÝVA Komisiu, aby propagovala optimalizáciu správy údajov a zodpovedné využívanie digitálnych technológií ako je umelá inteligencia, diaľkové snímanie, analýza veľkých dát (big data) a robotika, s cieľom zlepšiť poznatky EÚ a jej členských štátov o druhoch a ich biotopoch a stať sa priekopníkom v monitorovaní ochrane, obnove a udržateľnom využívaní biodiverzity, a tým pomôcť bojovať proti jej ubúdaniu; VYZÝVA Komisiu, aby vyvinula nástroje na posudzovanie biodiverzity založené na spoľahlivých údajoch a digitálnych technológiách, ktoré pomôžu dosiahnuť lepšie vykonávanie a monitorovanie globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 v rámci Dohovoru o biologickej diverzite;

17. NABÁDA Komisiu, aby prostredníctvom osobitného technického fóra medzi členskými štátmi a Komisiou zjednodušila výmenu poznatkov a spoluprácu v oblasti využívania digitálnych technológií a inovatívnych metód monitorovania biodiverzity, ekosystémov a všeobecného environmentálneho monitorovania a podávania správ, pričom si takisto UVEDOMUJE, že možno bude nutné prispôbiť právne požiadavky na monitorovanie a podávanie správ, aby zohľadňovali nové technológie a PODPORUJE vývoj, údržbu, aktualizáciu a využívanie elektronických informačných nástrojov a digitálnych informačných systémov v oblasti životného prostredia v záujme aktívneho šírenia informácií o životnom prostredí na európskej a vnútroštátnej úrovni, aby bolo možné získať správne informácie v správnej forme a v správnom čase a minimalizovať administratívne zaťaženie;
18. NABÁDA Komisiu, aby vyvinula ambiciózny politický program využitia digitálnych riešení na dosiahnutie cieľa nulového znečistenia a aby podporovala zber, analýzu a správu údajov a podávanie správ týkajúce sa všetkých druhov znečisťovania; ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité podporovať regionálne a miestne orgány a ďalšie zainteresované strany pri podpore miestnych stratégií zelenej a digitálnej transformácie a spolupracovať s nimi;

Investície do digitálnych riešení pre udržateľnú transformáciu hospodárstva a spoločnosti

19. PODČIARKUJE, že EÚ a jej členské štáty by mali využívať a potenciálne zvyšovať svoje kapacity a uvoľňovať primerané financovanie pre kľúčové podporné technológie (vrátane vývoja potrebného hardvéru a bezpečnej dátovej infraštruktúry), ako je okrem iného umelá inteligencia, blockchain, internet vecí a vysokovýkonná výpočtová technika, a prispieť tak k splneniu cieľov v oblasti životného prostredia a klímy, k inkluzívnemu, sociálne spravodlivému a udržateľnému hospodárskemu rastu a k posilneniu konkurencieschopnosti a prosperity;

20. OPAKUJE, že VFR a NextGenerationEU vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako aj národné plány podpory obnovy a odolnosti, by sa mali použiť na stimuláciu verejných a súkromných investícií; PODČIARKUJE, že je potrebné zamerať sa na synergie medzi digitalizáciou a udržateľnosťou v programoch financovania EÚ a rozvinúť synergické iniciatívy zamerané na digitálnu a zelenú transformáciu v plánoch podpory obnovy a odolnosti; VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili lepšie zosúladenie financovania na účely digitalizácie a udržateľnosti v záujme toho, aby sa vytvorili stimuly pre udržateľné digitálne riešenia, a aby sa financovanie zo strany EÚ, členských štátov a súkromného sektora využilo na zlepšenie prístupu ku kapitálovému financovaniu pre začínajúce startupy, scaleupy a MSP, ktoré sa zameriavajú na zavádzanie prelomových digitálnych technológií pre čisté technologické riešenia;
21. NALIEHAVO VYZÝVA členské štáty, aby (aj prostredníctvom plánov podpory obnovy a odolnosti) zmobilizovali verejné a súkromné investície do digitálnych technológií, ktoré pomáhajú naplniť ciele v oblasti životného prostredia, ako aj do IKT šetrných k životnému prostrediu, a aby v rámci hospodárstva, najmä vo finančnom sektore, šírili osvetu o udržateľných investíciách, a to najmä prostredníctvom rýchleho dokončenia a primeraného uplatňovania taxonómie v oblasti udržateľného financovania;
22. UZNÁVA, že udržateľné inovácie treba systematicky a dlhodobo podporovať; KONŠTATUJE, že ambiciózna politika v oblasti životného prostredia a klímy si vyžaduje nepretržité vstupy z výskumu založeného na pevných výskumných a inovatívnych štruktúrach; ZDÔRAŽŇUJE, že sa prostredníctvom cielenej podpory a stimulačných nástrojov musia posilniť digitálne inovačné kapacity na rozhraní ochrany životného prostredia a opatrení v oblasti klímy; NABÁDA členské štáty, aby si vymieňali skúsenosti a poznatky získané pri vývoji a zavádzaní inovačných riešení a technológií, a VYZÝVA Komisiu, aby takúto výmenu uľahčila;

Informačné a komunikačné technológie šetrnejšie k životnému prostrediu

23. UZNÁVA naliehavú potrebu rozšíriť digitálnu infraštruktúru a zároveň ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zabezpečiť, aby sa digitálne technológie navrhovali a zavádzali environmentálne vhodným spôsobom, aby sa pri tom efektívnejšie využívala energia, zdroje a materiály a väčšmi využívali druhotné suroviny; BERIE NA VEDOMIE nedostatok komplexných informácií o čistom vplyve digitalizácie na životné prostredie; preto VYZÝVA Komisiu, aby v rôznych oblastiach IKT preskúmala celkové údaje o spotrebe energie, zdrojov a vody, emisiách skleníkových plynov, emisiách do environmentálnych médií, zhoršovaní stavu prírody a vzniku odpadu; okrem toho VYZÝVA Komisiu, aby sa bezodkladne začala venovať vývoju jednotných ukazovateľov a noriem, pomocou ktorých sa opatrenia účinne zamerajú na zníženie negatívnych vplyvov digitalizácie na životné prostredie, a aby v dlhodobom meradle vznikla o takýchto normách globálna dohoda, ktorá uľahčí prístupy založené na dôkazoch a údajoch a monitorovanie a analýzu uvedených vplyvov;
24. UZNÁVA, že environmentálne vhodný dizajn, výroba a využívanie európskych IKT môžu pomôcť využiť trhové príležitosti, zvýšiť konkurencieschopnosť európskeho odvetvia IKT a navodiť pozitívny environmentálny prínos digitálnych riešení (napr. dematerializácia, zvýšenie efektívnosti);
25. VÍTA cieľ Komisie, ktorým je vytvoriť do roku 2030 klimaticky neutrálne dátové centrá, ktoré budú vysokoefektívne z hľadiska zdrojov, energie a materiálov, a preto VYZÝVA Komisiu, aby v súlade s výsledkami podrobného posúdenia vplyvu bezodkladne navrhla regulačné alebo neregulačné opatrenia a aby zaviedla nástroje v oblasti správy a trhu na podporu štandardizovanej dokumentácie, transparentnosti a zníženia environmentálnej stopy dátových centier a komunikačných sietí. Uvedené opatrenia a nástroje by mali tiež pomôcť vybudovať obehovejší energetický systém, ako sa uvádza v stratégii EÚ pre integráciu energetického systému; NABÁDA členské štáty, aby vo svojich národných akčných plánoch v oblasti verejného obstarávania využívali pre dátové centrá a cloudové služby nové kritériá zeleného verejného obstarávania, ktoré vypracovala Komisia;

26. ZDÔRAZŇUJE, že v Európe aj globálne je potrebné vymedziť normy a stanoviť stimuly na navrhovanie, vývoj a prevádzku trvalých informačných a komunikačných technológií a služieb, ktoré neškodia klíme a efektívne využívajú zdroje, energiu a materiály; UZNÁVA, že využívaním surovín a výrobou, používaním a likvidáciou produktov IKT sú obzvlášť zasiahnuté rýchlo sa rozvíjajúce a rozvojové krajiny; NABÁDA Komisiu, aby preskúmala, ako v záujme podpory informovaných rozhodnutí navodiť pre spotrebiteľov vyššiu transparentnosť v oblasti uhlíkovej, zdrojovej, energetickej, materiálovej a environmentálnej stopy produktov a služieb IKT; PODPORUJE návrh Komisie predložiť iniciatívu pre elektroniku v obehovom hospodárstve, ktorú ohlásila v akčnom pláne EÚ pre obehové hospodárstvo;
27. NALIEHAVO VYZÝVA Komisiu, aby stanovila alebo upravila existujúce požiadavky na ekodizajn energeticky účinných IKT systémov, elektrických a elektronických zariadení, s cieľom zvýšiť opätovnú využiteľnosť, trvácnosť, opraviteľnosť a recyklovateľnosť, zjednodušiť aktualizácie, uľahčiť extrakciu a opätovné použitie kritických materiálov z elektronického odpadu a obmedziť nebezpečné látky; NABÁDA Komisiu, aby preskúmala nástroje na podporu takýchto noriem aj na medzinárodnej úrovni; NABÁDA Komisiu, aby rokovala aj o úsporách surovín prostredníctvom využívania obsahu recyklovaného materiálu v produktoch IKT; ŽIADA Komisiu, aby do roku 2021 predložila návrh na zlepšenie opraviteľnosti produktov IKT vrátane aktualizácie softvéru, ako sa plánuje v akčnom pláne pre obehové hospodárstvo; UZNÁVA, že prechod na 5G si vyžiada novú generáciu zariadení využívajúcich 5G, a preto ZDÔRAZŇUJE, že sú potrebné ambiciózne opatrenia zamerané na zber a recykláciu nemoderných alebo zastaraných zariadení;
28. ŽIADA Komisiu, aby spolupracovala s príslušnými zainteresovanými stranami na spoločnom vývoji riešení, v ktorých sa lepšie zohľadní energetická, zdrojová aj materiálková efektívnosť, ako aj kritériá recyklovateľnosti na konci životnosti, opätovnej použiteľnosti a opraviteľnosti počas rýchlych inovačných cyklov v kategóriách technologicky vyspelých výrobkov; v tejto súvislosti ŽIADA Komisiu, aby v rámci iniciatívy pre elektroniku v obehovom hospodárstve vyvinula nástroje a stimuly na zavedenie dynamiky aktívnych trhových aktérov, a aby do konca roka 2021 predložila akčný plán týkajúci sa toho, ako do roku 2025 výrazne znížiť množstvo likvidovaných produktov IKT;

29. UZNÁVA, že pre dlhodobú konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva a pre realizáciu služieb zvyšujúcich udržateľnosť je zásadne dôležité rýchle uvádzanie pevných gigabitových sietí, ako aj rýchle a účinné zavádzanie technológie 5G a nasledujúcich generácií mobilných širokopásmových sietí a infraštruktúry; NABÁDA členské štáty, aby vypracovali najlepšie postupy, ktorými sa bude stimulovať zavádzanie nových elektronických komunikačných sietí a najmä sietí s veľmi vysokou kapacitou a nižšou environmentálnou stopou v súlade s odporúčaním Komisie (EÚ) 2020/1307 z 18. septembra 2020, a aby zároveň bez spomalenia zavádzania sietí zabezpečili ochranu verejného zdravia;
30. ZDÔRAZŇUJE, že vo verejnom obstarávaní je dôležité posilniť dopyt po produktoch, službách a riešení IKT šetrných k životnému prostrediu, a to zohľadnením environmentálnych aspektov a zároveň prihliadaním na trhové podmienky, keďže takýto postup pomôže šíriť udržateľné digitálne riešenia, a NABÁDA členské štáty, aby v plnej miere využívali zelené verejné obstarávanie na stimulovanie dopytu po všetkých typoch produktov a služieb IKT založených na najlepších postupoch;

Využívanie umelej inteligencie na zlepšenie ochrany životného prostredia

31. UZNÁVA, že využívanie umelej inteligencie môže významne prispieť k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody a pomôcť dosiahnuť rovnováhu medzi záujmami v oblasti životného prostredia a klímy a potrebou posilniť konkurencieschopnosť; PODPORUJE názor Komisie, podľa ktorého by mal európsky legislatívny rámec pre umelú inteligenciu vychádzať z prístupu založeného na príležitostiach a riziku; KONŠTATUJE, že o takomto prístupe je potrebné ďalej diskutovať; ZDÔRAZŇUJE, že v záujme plného využitia potenciálu európskeho prístupu k excelentnosti a dôvere v umelú inteligenciu pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy a ochranu životného prostredia, by sa mala pozornosť venovať aj ochrane životného prostredia a klímy, a zároveň je potrebné sa zamerať aj na potenciálne priame a nepriame negatívne vplyvy umelej inteligencie na životné prostredie a preskúmať, akými opatreniami by ich bolo možné obmedziť; NABÁDA členské štáty, aby si vymieňali skúsenosti a poznatky získané v kontexte vývoja a uplatňovania umelej inteligencie v tejto oblasti, a ŽIADA Komisiu, aby navrhla, ako takúto výmenu uľahčiť;

32. NALIEHAVO VYZÝVA Komisiu, aby v aktualizovanom koordinovanom pláne zdôraznila v súlade s myšlienkou uvedenou v bielej knihe o umelej inteligencii vysokú úroveň sociálneho a ekologického blahobytu ako dôležitú zásadu umelej inteligencie; PODČIARKUJE, že pri vývoji umelej inteligencie by sa malo čo najskôr prihliadať na riešenie sociálnych a environmentálnych výziev („konštrukčná udržateľnosť“), napríklad zvážení využívanie kombinovaných prístupov založených na dátach aj na modeloch, ktoré si v menšej miere vyžadujú veľké množstvá dát;
33. ZDÔRAZŇUJE, že v záujme využitia plného potenciálu umelej inteligencie bude na účely zberu relevantných údajov o strojoch a produktoch počas ich celého životného cyklu potrebný ešte vyšší počet pripojených zariadení v rámci internetu vecí; UZNÁVA, že uvedené zariadenia, najmä zariadenia so schopnosťou *edge computing*, majú potenciál znížiť oneskorenie, zlepšiť šírku pásma a dosiahnuť úspory energie prostredníctvom zníženia prenosu dát; VYZÝVA Komisiu, aby ďalej skúmala, aké vplyvy má nárast počtu zariadení v oblasti internetu vecí a posun smerom k *edge computing* a zároveň aby zabezpečila, že sa kritériami na ekodizajn uvedených zariadení zaručia prísne normy v oblasti trvácnosti, ako aj zdrojovej, materiállovej a energetickej efektívnosti;

Posilnenie podpory výskumu a inovácií

34. PRÍZVUKUJE, že politika EÚ v oblasti výskumu a podpora inovácií v rámci zodpovedného prístupu k výskumu a inovácii by mali prispievať k plneniu cieľov udržateľného rozvoja; v tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE, že nový rámcový program EÚ pre výskum Horizont Európa musí pomôcť pri formovaní digitálnej a zároveň udržateľnej transformácie, a tým posilňovať transformáciu aj transformatívny výskum;
35. POUKAZUJE na to, že posilnenie výskumu a inovácií je nevyhnutné na podporu rozvoja udržateľne navrhnutých IKT, ako aj na využívanie a presadzovanie digitálnych riešení podporujúcich udržateľnosť; PODČIARKUJE, že je potrebné, aby program Digitálna Európa a digitálny program NPE2 podporovali inovácie a zavádzanie digitálnych technológií, infraštruktúr a služieb na podporu cieľov Európskej zelenej dohody;

36. VYZÝVA, aby sa súčasťou prebiehajúceho rozvoja európskeho výskumného priestoru stalo vzájomné pôsobenie medzi udržateľnosťou a digitalizáciou, aby bolo možné analyzovať budúce potreby výskumu a rozvíjať strategické riešenia prostredníctvom posilnených kontaktov medzi príslušnými zainteresovanými stranami v rámci vedeckej obce i mimo nej; NABÁDA Komisiu, aby ďalej rozvíjala Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) na kooperatívne znalostné a inovačné spoločenstvo v oblasti vedy, priemyslu a spoločnosti;
37. PODČIARKUJE, že je potrebné, aby medzi sebou členské štáty EÚ lepšie spolupracovali a vymieňali si najlepšie postupy v oblasti digitálnych riešení pre životné prostredie, a to prostredníctvom podpory celoúnijných digitálnych „ekosystémov“ v súlade s prioritnými oblasťami navrhnutými v programe Digitálna Európa; ZDÔRAZŇUJE, že na stimuláciu inovácií v oblasti životného prostredia sú potrebné skúšobné podmienky a experimentálne priestory; VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby vytvárali cezhraničné pilotné projekty, ktorými sa zavedú príslušné digitálne technológie na podporu cieľov v oblasti obehového hospodárstva, udržateľnosti a efektívnosti v poľnohospodárstve, mobilite, stavebníctve, výrobe, energetike a iných odvetviach.
-